

Către: Iurie ȚURCANU
Viceprim-ministru pentru Digitalizare

Către: Igor TALMAZAN,
Secretar general al Guvernului

Către: OLGA TUMURUC
Director al Agenției de guvernare electronică

Nr. 04 din 20 ianuarie 2023

Ref.: Strategia de transformare digitală 2023-2030

Stimați domni și doamnă,

Vă salutăm din numele Asociației Patronale „Camera de Comerț Americană din Moldova” (în continuare „AmCham Moldova”).

Comunitatea de afaceri reprezentată de AmCham Moldova urmărește cu mare atenție eforturilor autorităților de orientare spre digitizare a serviciilor guvernamentale oferite atât mediului de afaceri, cât și cetățenilor și salută inițiativele orientate spre digitalizarea atât a interacțiunilor cu organele guvernamentale, cât și a interacțiunii B2B și intracompanie.

Un interes deosebit a fost generat de [Strategia de transformare digitală 2023-2030](#), care este un document strategic extrem de bine structurat și cu un conținut foarte comprehensiv, care ar trebui îmbunătățit doar cu câteva din propunerile comunității noastre, după cum urmează:

1. Elaborarea și implementarea unui sistem de informare despre politica și strategia de transformare digitală. O platformă informațională online despre strategie și acțiunile care se întreprind, cu organizarea unor campanii de comunicare la nivel național vizavi de subiecte de interes major și implicarea plenară a actorilor implicați în procesul de implementare și/sau monitorizare a procesului;
2. În vederea creșterii incluziunii digitale a populației, este nevoie de promovată reglementări clare în ceea ce ține de identificarea electronică e-KYC, dar și digitalizării relațiilor interne din cadrul companiilor, creând deprinderi de utilizare a serviciilor în forma digitală unui număr cât mai mare de persoane;
3. includerea susținerii digitalizării și a companiilor mijlocii și mari, pe lângă start-ups și micii antreprenori, pornind de la impactul acestora ca număr de angajați, dar și ca impact teritorial extins;
4. includerea necesității aprobării cadrului normativ GDPR, dar și NIS2 pentru a asigura o digitalizare pe măsură și fără riscuri colaterale și povară administrativă excesivă pentru companii;
5. educarea mediului de afaceri, mă refer nu doar la IMM, startup-uri. Sunt necesare programe educaționale despre transformare digitală care să atingă fiecare industrie a țării și la toate nivelurile acesteia. Sunt încă multe companii mari în Moldova care lucrează doar cu un software contabil, Tabele Excel, Documente Word, și mii foi printate. Multe procese din aceste companii pot fi optimizate prin

soluții digitale. Mulți top manageri nu conștientizează beneficiile transformării digitale pentru companiile sale. Au nevoie de educare. Foarte puține companii alocă banii în procesul bugetării pentru implementarea soluțiilor digitale.

6. Educarea în domeniul digital și a funcționarilor publici, în special, a persoanelor de conducere, mulți din ei văd procesele doar pe hârtie, sau dublarea soluțiilor digitale cu acte printate și ștampilate. Este foarte greu de implementat o soluție digitală într-o instituție când funcționarii nu conștientizează beneficiile acestor soluții. Sunt necesari oameni dedicați în fiecare instituție de stat, agenție, întreprindere, care să fie responsabili de transformarea digitală. Agenda acestor specialiști trebuie să fie doar cu sarcini care să ducă spre obținerea obiectivelor propuse de această strategie. Acești specialiști trebuie să fie direct implicați în business analiza, monitorizarea dezvoltării soluțiilor IT, instruire, implementarea soluțiilor în instituția care o reprezintă. Fără un specialist calificat dedicat proiectului este greu să lansezi cu succes un proiect IT. Educarea și alocarea resurselor suficiente pot fi cele mai puternice instrumente în atingerea obiectivelor propuse de această strategie;
7. revizuirea modului de contractare a serviciilor IT de către autoritățile publice. Strategia prevede colaborare cu companiile IT, dar la moment condițiile de participare la tendere lasă de dorit. Condițiile tenderelor sunt insuficient de specifice și este greu de făcut o estimare corectă a costului proiectului și aceasta impune introducerea unor riscuri mai mari care duc la creșterea bugetului de dezvoltare și implementare a proiectului. Practic nu se respectă principiile Agile la analiza, dezvoltarea și implementarea proiectelor IT. Principiile Agile rămân doar la nivel declarativ chiar dacă sunt menționate în documentația de tender. Multe din garanțiile impuse de instituția care organizează tenderul impune compania care aplică să le introducă în estimarea costurilor de dezvoltare și implementare a soluției IT. Garanțiile și riscurile specificate adesea nu țin de activitatea companiei care a aplicat la tender, dar țin de legislația țării și de acțiunile instituțiilor statului pe care este greu/imposibil să le prevezi;
8. Susținerea, prin programe de granturi a companiilor IT care au programe calificate de internship și programe de recalificare IT a specialiștilor din alte industrii;
9. Susținerea programelor de creare de sisteme de trasabilitate pentru industria alimentară, agricultură, pentru a ajuta exportul produselor agricole, alimentare spre UE.
10. Implementarea unui program de apreciere, concurs național pentru instituțiile, întreprinderile care au reușit cu succes să implementeze un software complex și el este folosit zilnic.

Vă rog să o considerați pe Veronica Sirețeanu, coordonator al Comitetului de Transformare Digitală în calitate de persoană de contact din partea AmCham Moldova (veronicasireteanu@amcham.md) pentru ulterioara interacțiune la acest subiect.

Vă mulțumim pentru colaborare și vă îndemnăm să ne contactați pentru orice informații adiționale.

Cu respect,

Mila Malairău

Director Executiv

A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”